

EPIGRAFSKI IN RELIEFNI PABERKI NA CELJSKEM

VERA KOLŠEK

Pokrajinski muzej, Muzejski trg 1, YU-63000 Celje

Zopet se je nabralo nekaj napisnih kamnov in reliefno obdelanih arhitektonskih členov, ki smo jih pridobili pri zaščitnih arheoloških izkopavanjih, ali so kot slučajne najdbe ostali na kraju samem.

1. Leta 1979 je podjetje »Nivo« iz Celja reguliralo reko Hudinjo v novo, ravno, s kamenjem obloženo strugo. Na starem najdišču miljnikov v Škofji vasi so odkrili sedmi miljnik. S tem je bil izpopolnjen seznam miljnikov,¹ oddaljenih iz Celja 3 milje. Z dokončno regulacijo vode so se morebitna nova odkritja končala. Miljnik iz pohorskega marmorja, inv. št. L 283, je visok 171 cm in ima premer 44 cm. **Sl. 1; T. 1.** Napis:

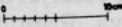
Imp(erator) Caes(ar) L(ucius) Sept(imius) | Severus Pius | Pertinax Aug(ustus) Arab(icus) | Adiabe(nicus) Parth(icus) max(imus) | ⁵pont(ifex) max(imus) trib(unicia) potest(ate) | VIII(?) imp(erator) XI(?) co(n)s(ul) II pro| co(n)s(ul) p(ater) p(atriciae) et imp(erator) Caes(ar) M(arcus) | Aurel(ius) Antoninus Pius | Aug(ustus) Felix trib(unicia) potest(ate) | ¹⁰III proco(n)s(ul) et P(ublius) Sept(imius) | Geta Caes(ar) miliaria | vetustate conlabsa | resti tuerunt curante | M(arco) Iuventio Suro Proculo | ¹⁵leg(ato) pr(o) pr(aetore) a Celeie m(ilia) p(assuum) | III

Miljnik, posvečen Septimiju Severu (umrl l. 210) in njegovima sinovoma Karakali in Geti (rojenima leta 186 in 189), je bil postavljen v letu 201, leto pred cesarjevim obiskom Panonije.² Z njim sta — kot običajno — potovala oba sinova. Priprave na obisk so zajele popravilo in novogradnjo številnih cest v Reciji, Noriku in Panoniji. Napisi na tedaj postavljenih miljnikih so si podobni; do manjših razlik je prišlo predvsem zaradi kamnosekovih napak pri prepisovanju predloge. Tudi pri našem miljniku je bilo tako. V 6. vrstici je številka XI namesto XII, v 10. vrstici je III namesto IIII; v 12. vrstici je zapisano *conlabsa*, namesto *conlapsa*, in v 15. stoji *a Celeie* namesto prav *a Celeia*.

Miljnik je dal postaviti cesarjev namestnik v Noriku *M. Iuventius Surus Proculus*. Njegovo ime je znano po številnih napisih, predvsem na miljnikih. Vse doslej znane napise z njegovim imenom je zbral G. Winkler.³ Na cesti *Celeia*—*Poteovio* je to drugi znan njegov miljnik (Ivenca *CIL* 3. 5735).

2. V Šempetru v Savinjski dolini št. 265 so pri izkopu za greznico (v globini 3 m) našli votivno aro. Kopali so v nekdanjem koritu Savinje, med starim centrom Šempetra in Dobrtešo vasjo, južno od obeh nekropol.⁴ Zaradi pomanj-

IMP·CAES·L·SEPT·
 SEVERVS·PIVS·
 PERTINAX·AVG·ARA B
 ADIABE·PARTH·MAX·
 PONT·MAX·TRIB·POTEST·
 VIII·IMP·XI·COS·II·PRO·
 COS·P·P·ET·IMP·CAES·M·
 AVREL·ANTONINVS·PIVS·
 AVG·FELIX·TRIB·POTEST·
 III·PRO·COS·ET·P·SEPT·
 GETA·CAES·MILIARIA·
 TVSTATE CONLAB SA·
 ESTITVERVNT·CVR ANTE·
 M·IVVENTIO·SVRO·PROCVLO
 LEG·P·R·PR·ACELEIE·M·P·

Sl. 1: Škofja vas pri Celju, miljniki (Septimij Sever).

Abb. 1: Škofja vas bei Celje, Meilenstein (Septimius Severus).

kljivega poznavanja antične naselbine v Šempetru je najdba še posebno dragocena, saj poznamo od naselbinskih najdb le še aro, posvečeno Karvoniji, iz Dobrteše vasi (AIJ 17).

Aro smo prepeljali v lapidarij Pokrajinskega muzeja v Celju. Velikost: višina 90 cm, širina 60 cm, debelina 38 cm. Inv. št. L 298. T. 2: 1. Napis:

I(ovi) o(ptimo) m(aximo) D(olicheno)
 pro s(alute) imp(eratoris) Caes(aris)
 [[M. Opelli]] Severi
 [[Macrini Pii Fel(icis) Aug(usti)]] et

⁵ *M. [[Opelli]] Antonini*
 [[*Diadumeniani nob(ilissimi)*]] *Caes(aris)*
Aur(elius) Aquila et Aur(elius) Bassus et Var . . .
sacerdotes templum (?) vi ignis consum[ptum]
[r(eficiendum) c(uraverunt)?]

S postavitvijo are v čast Jupitra Dolihenskega in za zdravje cesarja Makrina in njegovega sina Diadumenijana so svečeniki *Aurelius Aquila*, *Aurelius Bassus* in *Var . . .* pokazali, da so poskrbeli za obnovo požganega templja.⁵

Makrin je prevzel oblast leta 217, po tem, ko je sodeloval pri odstranitvi predhodnika Karakale. Ko je postal cesar, je privzel ime po Septimiju Severu, ki je bil njegov sonarodnjak in vzornik. Svojemu desetletnemu sinu Diadumenijanu je maja leta 218 v Zevgmi ob Evfratu dodelil naziv *nobilissimus Caesar* in mu dodal ime *Antoninus*. Med ljudstvom in vojaštvom priljubljeno ime slavnih vladarjev naj bi učinkovalo demagoško. Makrina so v istem letu ubili, na njegovo mesto je stopil *M. Aurelius Antoninus Elagabalus*. Makrin in Diadumenijan sta padla pod *damnatio memoriae*, kar je razvidno tudi iz šempetrske are. Obe imeni sta odklesani. Ara je bila izdelana po maju leta 218, ker napis že upošteva Diadumenijanov naziv *nobilissimus Caesar*, in pred Makrinovo smrtjo v juliju istega leta.⁶

Med svojo kratko vladavino se je Makrin posvetil popravilu cestne mreže v provincah. Na cesti *Celeia—Poetovio* poznamo kar tri njegove miljnike (Ivenca

Sl. 2: Celeja, zatrep nagrobnika z orlom v reliefu.

Abb. 2: Celeia, Tympanon eines fragmentierten Grabsteins mit Adler-Darstellung.

Sl. 3: Celeja, odlomek nagrobnika s hipokampom.

Abb. 3: Celeia, Grabsteinfragment mit Hypokamp-Darstellung.

CIL 3. 5736; Lindek CIL 3. 11841; Škofja vas AV 30, 1979, 168).⁷ Miljnike v Panoniji so postavili v letu 217. Ceste je bilo treba hitro popraviti zaradi rimske ofenzive ob vdoru Dačanov v provinco.

Imeni *Aurelius Aquila* in *Aurelius Bassus* sta običajni. *Aurelius Bassus* je znan s celejanskega nagrobnika AIJ 54.

3. Med kamnitimi ostanki leta 1979 odkrite nekropole⁸ je bil tudi nagrobnik — glej T. 2: 2 — (zdi se, da je bil predelan iz arhitektonskega člena) z napisom, ki se glasi:

*D(iis) M(anibus) | Bellicius | Victor vir d(e)c(urio) | Celeienssium (!) | ⁵Ursina
liberta | patrono op | timo et bene | merito o(b)ito an(norum) | LXXX fecit*

Družinsko ime *Bellicius* je izpeljanka iz kognomena *Bellicus*, morda si ga je nosilec sam priredil, ko je postal celejanski dekurion. Formulacija *vir decurio* je nenavadna, verjetno imamo opraviti v duovirom. V besedi *Celeienssium* bi zadostoval en *S*. V lapidariju celjskega muzeja se nahaja še en napis duovira z imenom *Bellicius* (CIL 3. 1583).

Če upoštevamo, da je odkopana nekropola v Šempetru prenehala obstajati po letu 286, so novo zastavili konec 3. stoletja. Oblika črk in nagrobnika ter

pomanjkljivosti v tekstu dovoljujejo postaviti spomenik na konec 3. ali v 4. stoletje. Vse dosedanje najdbe kažejo, da gre za skeletno grobišče.

4. Na gradu Dvor pri Radečah so našli rimske napise, vzdane v poslopje.⁹

Enega so odkrili pred leti pri adaptaciji nekdanje jedilnice v pritličju gradu. Bil je pod servirnim okencem kot njegova polica. Zato ima en rob profilirano zaključen. Ob predelavah so ga s svedrom predrli. Tako je del napisa odpadel, vendar se je ta odlomek ohranil. Za fotografiranje smo ga namestili na prvotno mesto (glej T. 3).

Nagrobnik je iz pohorskega marmorja. Višina 91 cm, širina 74 cm, deb. plošče 12,5 cm; velikost napisne ploskve 51 × 59,5 cm; niša s portreti je visoka 29 cm, višina črk 5—4,6 cm. Napis:

*Acutus C. S. s(ervus) | v(ivus) f(ecit) sibi et | Verecundae | ann(orum)... |⁵
f(ilio) Super(o) an(norum) IX | et Domestica f(ilia)*

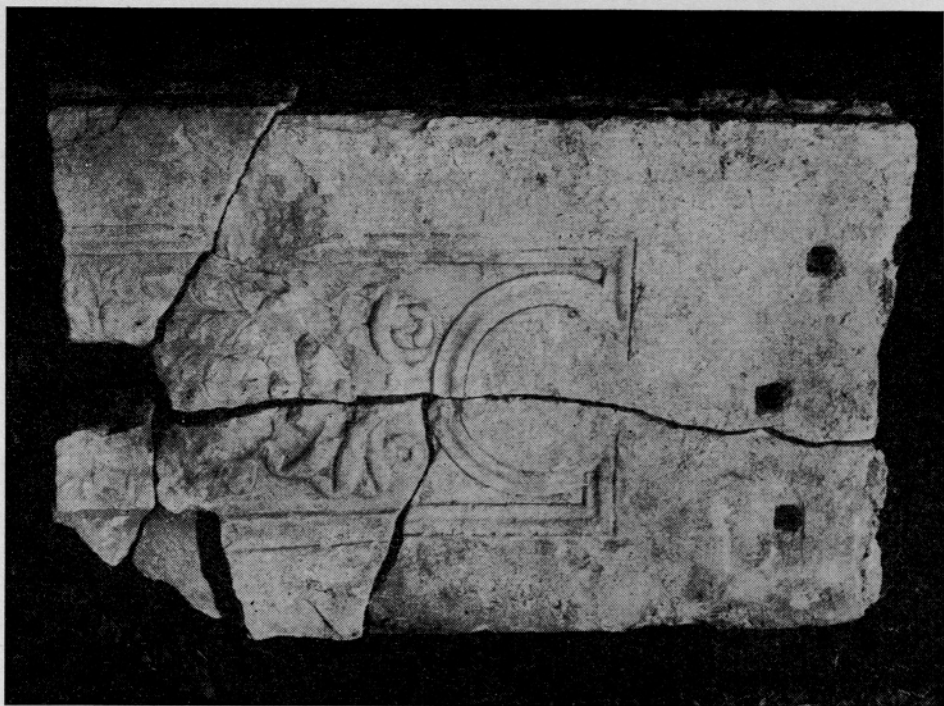
Napis, ki je na prekladi, označuje poznejši pokop:

Casto C. V. s(ervo) an(norum)...

Sl. 4: Celeja, odlomek nagrobnika.

Abb. 4: Celeia, Grabsteinfragment.

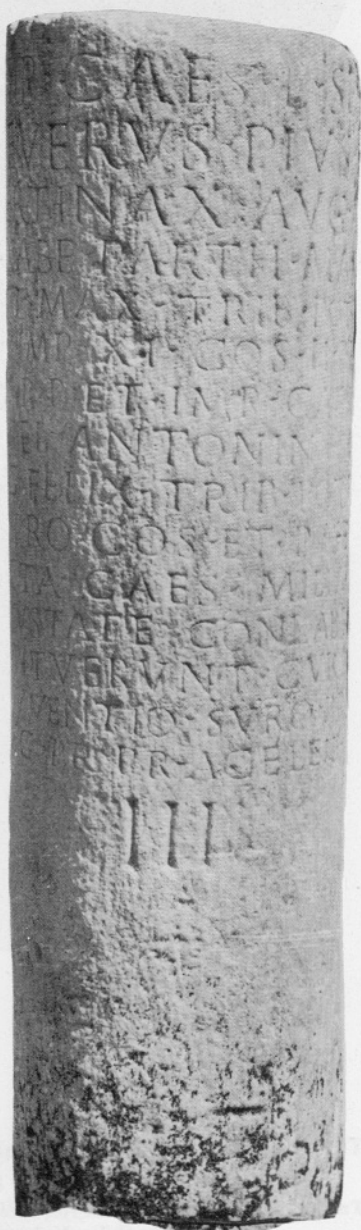
Sl. 5: Celeja, marmorna preklada.

Abb. 5: Celeia, Architravfragmente.

Acutus je oče, *Verecunda* mati, vendar je mož zaradi suženjskega položaja ne navaja kot *uxor*. Nagrobnik je postavil tudi za devetletnega sina *Supera*. Pripisano je tudi hčerkino ime — *Domestica*. Kratic C. S. v prvi vrstici in C. V. na prekladi zaenkrat ne moremo razvozlati. Gre za kratice imena gospodarja. Imena na nagrobniku so dokaj običajna (*Casto*, -us CIL 3. 5151 in 3. 5191; *Casta* AIJ 26; *Acutus* AIJ 304; *Super*, -a AIJ 446, IL Jug. 66; *Verecunda*, -us AIJ 104, 107, 394, ILJug. 157).

Niša s portretoma zakoncev je polkrožna, v zaklinkih sta delfina. Napisno polje je obdano s tordiranimi stebroma. Iz baze raste stiliziran akantov list. Na vrhu sta dva listna kapitela. Žena nosi značilno noriško avbo in obleko, speto z dvema fibulama (Almgren 236 d). Mož ima na čelo počesane lase in nosi brado. Vsi ti elementi ter to, da ni okrajšave *DM* (upoštevati je treba odročnost najdišča), nakazujejo datacijo v začetek 2. stoletja. Nagrobnik je ostal na kraju najdišča v Prevzgojnem domu, Pot na brdo 23, v Radečah in je razstavljen v dvorani za prireditve.

Leta 1984 smo opravili zaščitna arheološka izkopavanja v Celju, na Muzej-skem trgu 5. Poleg sotočja treh rimskih kanalov smo v renesančnem zidu odkrili več antičnih spolij, med njima dva fragmenta različnih napisov.

T.1: Škofja vas pri Celju, miljnik
(Septimij Sever).

Taf.1: Škofja vas bei Celje, Meilenstein
(Septimius Severus).

1

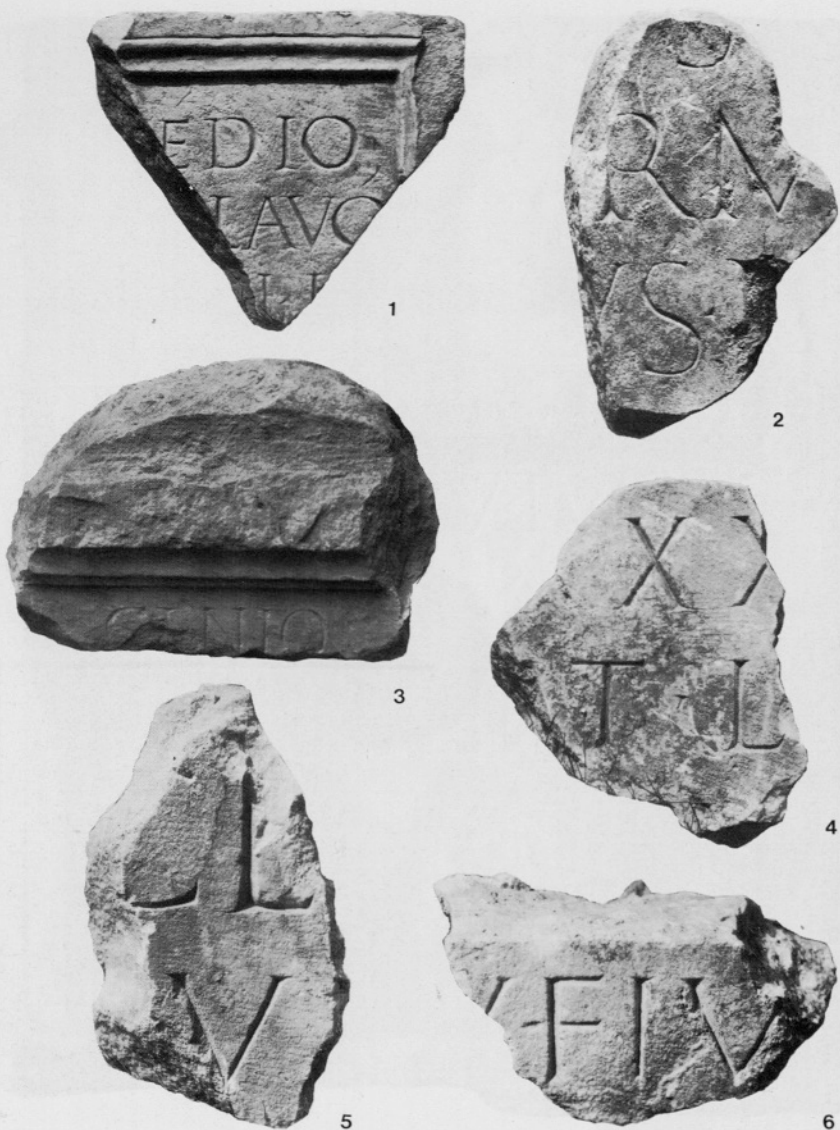
2

T. 2: 1. Šempeter pri Celju, Dolihenu posvečen oltar, postavljen l. 217. 2. Šempeter pri Celju, poznoantično grobišče, nagrobnik za celejanskega dekuriona.

Taf. 2: 1. Šempeter bei Celje, Dolichenus-Altar (aufgestellt im J. 217). 2. Šempeter bei Celje, spätantike Nekropole, Grabstein eines celeianischen Decurio.

T. 3: Grad Dvor pri Radečah, nagrobnik suženjske družine.
Taf. 3: Schloss Dvor bei Radeče, Grabstein einer Sklavenfamilie.

T. 4: 1. Celeja, odlomek nagrobnika. 2. Celeja, odlomek vladarju (?) posvečenega napisa. 3. Celeja, vrhnji del nekemu Geniju posvečenega oltarja. 4—6. Celeja, odlomek nagrobnika.

Taf. 4: 1. Celeia, Grabsteinfragment. 2. Celeia, Bruchstück einer Kaiserinschrift (?). 3. Celeia, Fragment einem Genius geweihten Altars. 4—6. Celeia, Grabsteinfragment.

5. Napisna plošča v profiliranem okviru. Ohranjen je zgornji desni vogal z lepimi črkami v treh vrsticah. Velikost: $36 \times 31 \times 10,5$ cm, višina črk 4,5 do 5 cm. Inv. št. L 285, T. 4: 1.

—]edio
—]lavo
—]I·I[—

Apex je v prvi vrstici na črki *E*, v drugi na črki *O*.

Možnosti za ime v prvi vrstici je več: *Attedio*, *Vedio*, *Paedio*, v drugi [F]*lavo* (dativ), morda samo *Lavo*. Po vsej verjetnosti gre za nagrobno ploščo. Črki v 3. vrsti nista določljivi.

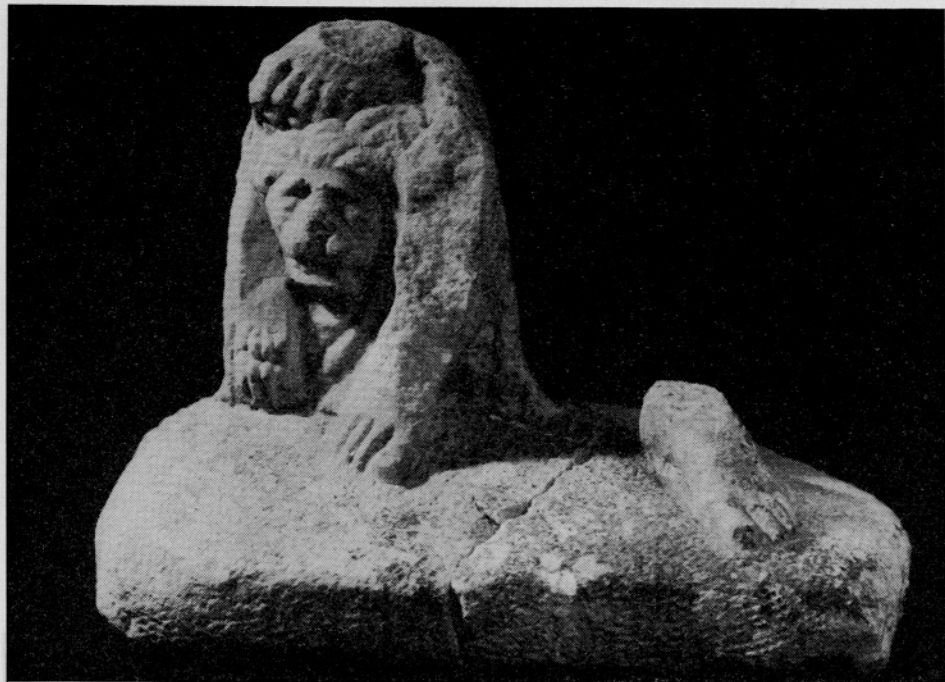
6. Fragment napisa na marmornem kamnu. Izgleda, da so ohranjene črke prve, druge in tretje vrstice. Velikost: $47 \times 30 \times 17$ cm; vel. črk 12 cm. Inv. št. L 285. T. 4: 2.

S
RM
VS.

Sl. 6: Celeja, nagrobnik s portretom moža in žene.

Abb. 6: Celeia, Porträtnische vom Grabstein.

Sl. 7: Celeja, spodnji del Herkulovega kipa.

Abb. 7: Celeia, Statuenbasis der Herkules-Statue.

Zaradi višine črk in skrbnega klesanja domnevamo, da je bil napis posvečen vladarju, kjer v titulaturi lahko nastopajo — glej 2. ohranjeno vrsto — med *cognomina devictarum gentium* ali *Ge*rm[anicus ali *Sa*rm[aticus ali *A*rm[enicus.

Na prostoru celjskega minoritskega samostana, na vogalu današnjega Trga V. kongresa in Savinove ulice, so pri izkopu temeljev za novo kresijo leta 1851 odkrili več fragmentov različnih reliefov, ki so jih vzdali v zakristijo Marijine cerkve. Ta je mejila z apsidno na novo poslopje. Leta 1978 je ob eksploziji plina razmajalo kresijo — sedanjo banko — in vzhodni del cerkve. Po zrušenju stare cerkvene omare v zakristiji so se pokazali trije reliefi, ki so opisani spodaj.

Leta 1980 je bil na omenjenem prostoru potreben arheološki izkop pred gradnjo nove banke. Zaradi določenih administrativnih ovir do gradnje takrat ni prišlo, pač pa šele leta 1985. Nadzorovali smo izkop temeljev in odkrili, od kod so prišli v zakristijo vzdani kamni. Kletni temelji kresije iz leta 1851 so počivali na starem temelju minoritskega samostana, ki je bil zgrajen iz malte in marmornih fragmentov rimskih spomenikov. Nekaj teh spolij nam je uspelo izluščiti iz zidu in jih prepeljati v muzej.

7. Fragment reliefa z orlom, vzdan v zakristiji Marijine cerkve. Velikost: viš. 72,5 cm, šir. 51 cm, viš. orla 42 cm. **Sl. 2.**

Orel stoji z razprtimi perutmi na kantarju, polnem grozdja in trtnih listov. Glavo ima obrnjeno v desno in s kljunom drži cvetno girlando, povezano s trakovi. Desno zgoraj je dobro viden zaključek desnega traku, to je drugega konca girlande. Lep grobni motiv, ki ima analogijo v Šempetru; tam je na loku baldahina nerekonstruirane grobnice.¹⁰

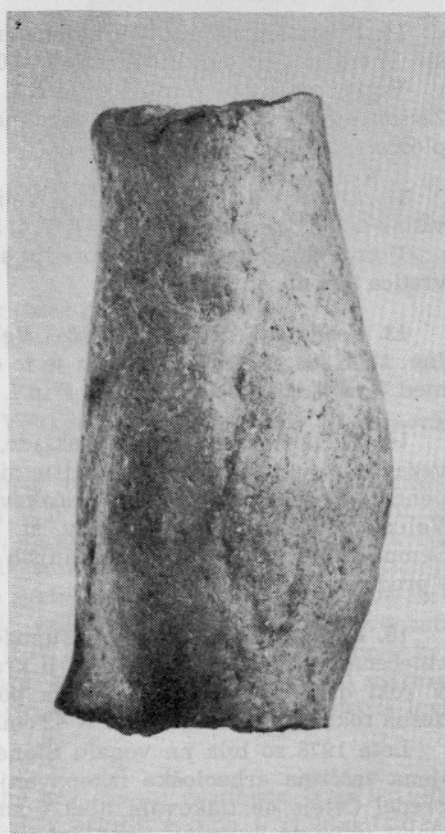
8. Fragment zgornjega, reliefnega dela nagrobnika iz pohorskega marmorja. Velikost: viš. 41 cm, šir. 42 cm. **Sl. 3.** Vzidan v zakristiji Marijine cerkve.

Relief je del profiliranega in okrašenega timpanona. V zaklinku je hipokamp s spiralasto uvitim luskastim repom in vzpetima sprednjima nogama. Griva je oblikovana v svitek. Hipokamp, priljubljen okras grobnic in nagrobnikov, ki naj bi imel zaščitni pomen, je dovršeno kamnoseško delo.

Sl. 8: Celeja, odlomek Herkulovega kipa.

Abb. 8: Celeia, Fragment der Herkules-Statue.

Sl. 9: Celeja, odlomek Herkulovega kipa.

Abb. 9: Celeia, Fragment der Herkules-Statue.

9. Tretji fragment predstavlja psa, ki — napetih ušes — nekaj pričakuje. Zaradi ostankov malte na kamnu je težko razbrati položaj njegovega repa. Za psom je ukrivljeno akantovo listje. Fragment pripada robu nekega reliefa, ki ga je z obeh strani obrobilo rastlinje. Velikost: viš. 31 cm, šir. 38 cm. **Sl. 4.**

Od spolij, prinesenih v muzej, objavljamo izbor.

10. Zgornji del posvetilnega oltarja (velikost: viš. 34 cm, šir. 50 cm, deb. 22, inv. št. L. 292, **T. 4:** 3) z delno ohranjeno profilacijo in prvo vrstico napisa:

Genio

Težko bi ugotovili, za katerega genija gre. V Celju so doslej dokumentirali tri (*Genius Anigemius CIL 3. 5157*, *Genius Augusti CIL 3. 5158*, *Genius civitatis CIL 3. 5159*).

11. Fragment napisa. Ohranjene črke so od dveh vrstic. Velikost: viš. 41 cm, šir. 37 cm, deb. 12 cm. Višina črk 7—10 cm. Inv. št. L 286. **T. 4:** 4.

V prvi vrstici je vidno število XX (lahko tudi XXX), druga vrstica ima *T. L.* Zaradi navedenega števila in debeline kamna domnevamo, da gre za nagrobno ploščo.

12. Fragment napisne plošče. Velikost: viš. 48,5 cm, šir. 33 cm, deb. 10 cm; višina črk 13,3 cm. Inv. št. L 287. **T. 4:** 5. Črke so ohranjene v dveh vrsticah.

V prvi *CL:* črki v tem zaporedju sta v Celju zelo pogosti, npr. *Cl Cel*; druga vrstica ima ohranjen le *V*.

13. Fragment napisne plošče. Velikost: 31 × 25 × 14 cm. Viš. črk 9,5 cm. Inv. št. L 294. **T. 4:** 6. Ohranjen je le del ene vrstice: *V. F. IV.* Interpunkcija je med *V* in *F*, zdi se, da tudi med *F* in *I*.

14. Več kosov marmorne preklade, ki ima na spodnji stranici tri vdolbine za vezavo in v profiliranem okviru girlando iz listov in cvetov, povezanih s pentljo. Profilacije, ki bi jih pričakovali na treh stranskih stranicah, so odbite. Velikost: 120 × 84 × 24 cm. Inv. št. L 293. **Sl. 5.** Analogijo lahko poiščemo v Šempetru,¹¹ kjer je preklada manjših razsežnosti, ki je povezovala zadnjo steno s prednjim stebrom.

15. Fragment nagrobnika z upodobitvijo dveh pokojnikov. Levo je žena, oblečena v tuniko in stolo. Vrat ji krasi niz biserov, na desnici nosi zapestnico. V roki drži jabolko. Od drugega pokojnika, verjetno moža, je ohranjena le desna roka. Velikost: 24 × 36 × 42 cm. Inv. št. L 295. **Sl. 6.**

Leta 1978 so bila na vogalu Stanetove in Miklošičeve ulice v Celju opravljena zaščitna arheološka izkopavanja. Najdišče nam je odkrilo stanovanjski predel Celeje ob tlakovani ulici v smeri severovzhod—jugozahod. Eno od poslopij je imelo dvorišče z vodnjakom, ki pa so ga zasuli, da bi stavba v 4. stoletju prišla do izraza.

V nasutju je bilo polno keramike, vmes nekaj ostankov tlakov iz opek ali oblic, na dan je prišlo tudi nekaj fragmentov marmonega kipa, ki so bili uporabljeni za tlak.

Sl. 10: Celeja, oltar (brez napisa).

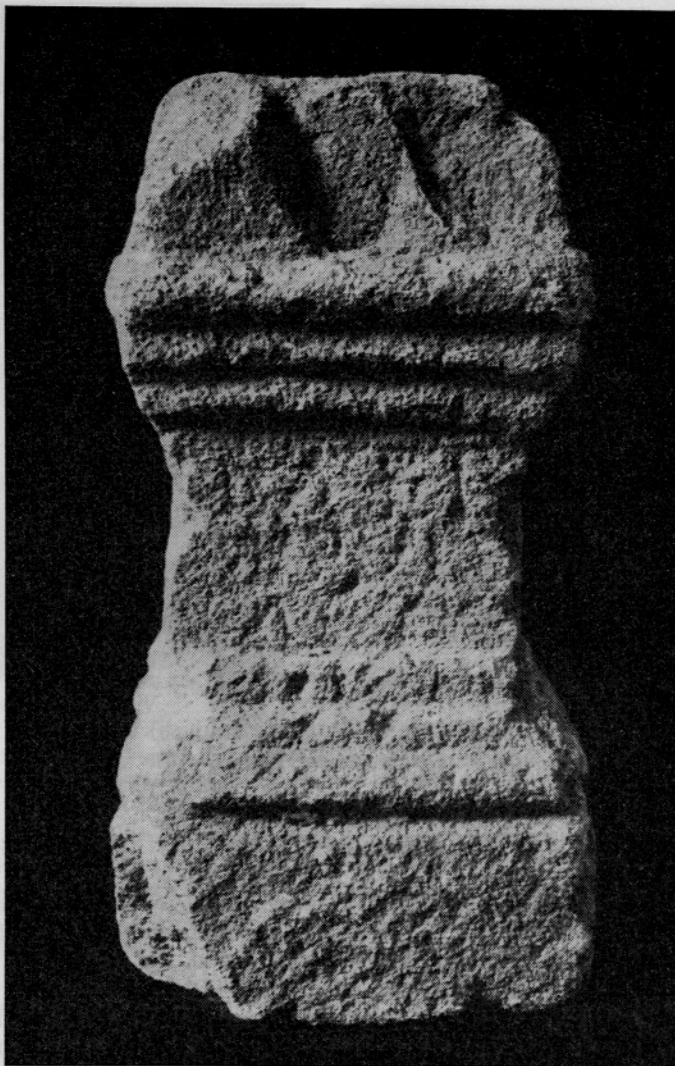
Abb. 10: Celeia, Inschriftsloser Altar.

16. Spodnji del kipa na podstavku. Velikost: ohr. viš. 40 cm; podstavek 56 × 34 cm. Inv. št. L 278. **Sl. 7.**

Na podstavku sta ohranjeni stopali kipa, visokega okrog 90 cm. Ob desni nogi je levja koža, nad njo še eno stopalo, ki je pripadalo postavi, dvignjeni od tal. Na podlagi levje kože lahko sklepamo, da gre za kip Herakleja, ki opravlja eno svojih junaških dejanj. Morda nosi Alkesto? Heraklejev kult je bil v Celeji precej razširjen. Omenim naj Heraklejevo svetišče, kjer sta bili odkriti dve Heraklejevi gorjači z ostankoma rok različnih velikosti,¹² dve miniaturni bronasti plastiki iz hišnih oltarjev¹³ in votivno aro (CIL 3. 5193). V isti globini smo v kv. E-4 odkrili še marmorno stopalo desne noge, ki po velikosti in izdelavi ustreza levi nogi nad levjo kožo (velikost: 15 × 6 cm, **sl. 8**), ter del meč, ki ustreza levi nogi stoječega kipa (**sl. 9**, velikost: ohr. viš. 17,9 cm).

17. Z istega najdišča je tudi mala hišna ara. Zunaj gradbene jame so leta 1980 kopali prostor za greznico. Aro so našli v profilu izkopa, v globini 1,30 m. Velikost: višina 30,5 cm, širina 13 cm, deb. 12,7 cm. Inv. št. L 281. **Sl. 10.**

Profilacijo ima spodaj in zgoraj, kjer se zaključuje z dvema kolutoma, povezanim v sredini z bisernim nizom. Koluta sta prekrita s stiliziranimi bršljanovimi listi; na koncih so rozete. Napisna ploskev je prazna. Obe stranici imata

Sl. 11: Celeja, oltar (napis uničen).

Abb. 11: Celeia, Altar mit vollkommen korrodierter Inschrift.

rastlinski okras. Na levi strani je v enostavnem okviru cvet, ki spominja na rog obilja, desna stranica je okrašena z vejico bršljanovih in trtnih listov, vmes je nekaj cvetov.

18. Leta 1977 smo na parcelah št. 2147, 2155 in 2166, v kareju Stanetove, Levstikove in Aškerčeve ulice, naredili nekaj orientacijskih sond pred izkopom za veleblagovnico. Do zaščitnih izkopavanj potem ni prišlo, ker je podjetje od-

stopilo od gradnje. V sondi I, v gl. 3,50 m je ležala mala peščenčeva ara. Velikost: viš. 29 cm, šir. 14 cm, deb. 14 cm. Inv. št. L 296. **Sl. 11.** Po površini je zelo razjedena. Profilacija je na zgornji in spodnji strani, zaključuje se z dvema akroterijema. Ara je imela verjetno trivrstični napis. Razbrati se da le *ET* v prvi vrstici.

¹ V. Kolšek, Novi napisi in reliefi iz območja celejanskega municipija, *AV* 30 (1979) 167.

² J. Fitz, Der Besuch des Septimius Severus in Pannonien im Jahre 202 u. Z., *Acta Arch. Acad. Scient. Hung.* 11 (1959) 237 ss.

³ G. Winkler, Der norische Statthalter M. Iuventius Surus Proculus und die von ihm errichteten Meilensteine, *Mitt. Gesellschaft für Salzburger Landeskunde* 112/113 (1972/73) 233.

⁴ V. Kolšek, Nova arheološka odkritja v Šempetru v Savinjski dolini, *Savinjski zbornik* 1983, 83.

⁵ Zahvaljujem se J. Šašlu za pomoč pri čitanju.

⁶ H. v. Petrikovits, *RE* 18 (1939) 552.

⁷ J. Šašel, Elagabalov milnik v celejanskem municipalnem področju, *Živa antika* 6 (1956) 267 razvozlja pomoto števil milnikov na gradu Lindeku pri Frankolovem.

⁸ *Savinjski zbornik* 1983, 83.

⁹ *ANSI* 265; Hotemnež.

¹⁰ J. Klemenc, V. Kolšek, P. Petru, *Antične grobnice v Šempetru*, Katalogi in monografije 9 (1972) tab. 68, 353.

¹¹ L. c. Inv. št. 523.

¹² J. Klemenc, Izkopavanja na Sadnikovem vrtu v Celju, *Celjski zbornik* 1957, 101, sl. 9 ter: Celeja v antiki, *Celjski zbornik* 1961, 427.

¹³ J. Orožen, *Zgodovina Celja* I, 1927, 109.

EPIGRAPHISCHE UND ARCHITEKTONISCHE NEUIGKEITEN AUS CELEIA UND UMGEBUNG

Zusammenfassung

1. Meilenstein von Škofja vas (d. h. drei *millia passuum* nördlich von Celeia), aufbewahrt in Celje. Text s. oben.
2. Dolichenus-Altar, aufgestellt im J. 217 für Macrinus und Sohn (Diadumenianus), nachträglich getilgt; gefunden in Šempeter bei Celje, aufbewahrt im Museum in Celje. Text s. oben.
3. Grabstein vom selben Ort (zweite Hälfte des 3. Jhdts) für Bellicius Victor, Decurio Celeiensium (sic). Aufbewahrt in Celje im Museum.
4. Grabstein einer Sklavenfamilie, entdeckt in zweiter Verwendung im Schloss Dvor bei Radeče (ebd. aufbewahrt).
5. Grabsteinfragment (?) aus Celeia.
6. Fragment einer kaiserlichen Ehreninschrift aus Celeia.
Fragmente N. 7—18 stammen aus Celje.
7. Bruchstück eines Grabreliefs mit der Darstellung eines Adlers.
8. Tympanon eines Grabsteinfragments (mit Hypokamp-Darstellung).
9. Grabsteinfragment mit der Darstellung eines Hundes.
10. Altarfragment mit erhaltener erster Inschriftenzeile (*Genio*).
11. Grabsteinbruchstück, erhalten nur einige Buchstaben.
12. Ebenso.
13. Ebenso.
14. Bruchstück eines Architravs aus Marmor.
15. Porträtnische eines Grabsteins vom 2. Jhd.; Darstellung einer Frau und eines Mannes.
16. Basis einer Herakles-Statue.
17. Kleiner Haus-Altar ohne (erhaltene?) Inschrift.
18. Kleine Ara mit korrodierter Inschrift.